

К. Л. Крутії

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри дошкільної освіти
Маріупольського державного університету

І. С. Деснова

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри практичної психології
Маріупольського державного університету

О. А. Поповська

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної освіти
Маріупольського державного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК БЕЗПЕКИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті досліджено використання ігрових методик для формування навичок безпечної поведінки в дітей дошкільного віку. Актуальність теми зумовлена необхідністю підвищення ефективності освітнього процесу через інтерактивні підходи, які сприяють активному залученню дітей та розвитку їх емоційної стійкості. Установлено, що традиційні методики, хоча й забезпечують базове засвоєння знань, мають обмежену ефективність у формуванні практичних навичок, тоді як сучасні підходи з інтеграцією цифрових технологій значно підвищують рівень засвоєння матеріалу.

Метою дослідження є аналіз сучасних ігрових методик, виявлення їх впливу на формування навичок безпеки в дітей дошкільного віку, визначення основних проблем і розроблення практичних рекомендацій щодо їх впровадження в освітню практику. У роботі використано теоретичні та емпіричні методи дослідження, зокрема аналіз літератури, порівняння традиційних і сучасних підходів, а також узагальнення практичного досвіду впровадження інтерактивних методик у дошкільних закладах.

Результати дослідження засвідчили, що такі сучасні методики, як інтерактивні ігри, симуляції, мультимедійні презентації та мобільні додатки, забезпечують високий рівень емоційного залучення дітей і сприяють формуванню стійких моделей поведінки в небезпечних ситуаціях. Виявлено основні проблеми впровадження цих підходів, серед яких недостатнє технічне забезпечення закладів дошкільної освіти, брак фінансування, низький рівень цифрової компетентності педагогів та відсутність адаптованих методичних матеріалів.

На основі отриманих даних запропоновано рекомендації, які включають систематичну підготовку викладачів через спеціалізовані тренінги, забезпечення технічного обладнання та створення інтерактивних методичних матеріалів. Особливу увагу приділено залученню батьків до освітнього процесу через відкриті заняття та спільні інтерактивні заходи.

Зроблено висновок, що впровадження сучасних ігрових методик є необхідним кроком для підвищення ефективності формування навичок безпеки в дітей дошкільного віку. Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні універсальних інструментів для оцінювання ефективності методик, інтеграції новітніх технологій в освітній процес та дослідженні їх впливу на емоційний розвиток дітей.

Ключові слова: дошкільна освіта, інтерактивні методики, педагогічні технології, дитяча безпека, симуляції, мобільні додатки, освітні ресурси.

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві питання формування навичок безпеки в дітей дошкільного віку набуває особливого значення через зростання рівня небезпек, які можуть загрожувати життю та здоров'ю дітей. Дошкільний вік є критичним періодом у формуванні базових поведінкових моделей та навичок, які визначають подальше ставлення до безпеки в різних життєвих ситуаціях. Дослідження в цій галузі виявляють недостатню увагу до системного підходу в нав-

чанні дітей основ безпечної поведінки, що ускладнює реалізацію ефективних методик з огляду на вікові й індивідуальні особливості.

Проблема полягає в необхідності інтеграції ігрової діяльності як базового методу навчання, здатного ефективно сприяти засвоєнню дітьми знань і навичок безпечної поведінки. Ігрові методи довели свою ефективність у формуванні когнітивних та поведінкових навичок у дітей, однак їх впровадження для забезпечення безпеки потре-

бує подальшого дослідження і адаптації. Особливу увагу слід приділити розробленню ігор, які моделюють реальні небезпечні ситуації та формують адекватні реакції на них, забезпечуючи розвиток самостійного мислення, уважності та відповідальності.

Актуальність дослідження також зумовлена необхідністю врахування сучасних освітніх тенденцій і підходів, що ґрунтуються на практичному навчанні та міждисциплінарності. Це дозволяє не лише забезпечити ефективну підготовку дітей до можливих небезпек, але й створює передумови для формування відповідального суспільного ставлення до питань безпеки. Важливі практичні завдання включають розроблення науково обґрунтованих ігрових методик, що відповідають освітнім стандартам, їх апробацію та адаптацію в різних умовах навчально-виховного процесу. Важливим є також створення інструментарію для оцінювання ефективності таких підходів, який дозволив би вдосконалювати їх залежно від результатів.

Таким чином, розв'язання окресленої проблеми сприятиме підвищенню рівня безпеки дітей та розвитку освітнього середовища, орієнтованого на формування відповідальних та свідомих громадян.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Аналіз праць щодо організації ігрової діяльності для формування навичок безпеки в дітей дошкільного віку свідчить про важливість дослідження цієї теми в контексті різних підходів. Одним із ключових напрямів є практичне застосування ігрових методів у навчанні дітей. Зокрема, О. Соколовська та Є. Пашинська дослідили вплив інтерактивних ігор на формування навичок безпеки й підкреслили ефективність моделювання ситуацій ризику, яке сприяє прийняттю дітьми правильних рішень у небезпечних обставинах [1]. Д. Побута та І. Коновальчук зосередили увагу на сюжетно-рольових іграх, які допомагають дітям інтегрувати набуті знання в щоденне життя [2]. А. Іванчук також акцентувала увагу на важливості систематичного навчання безпечної поведінки через гру, наголошуючи на необхідності поетапного формування цих навичок [3]. О. Сорочинська, І. Денисюк та Д. Олійник підкреслюють важливість ігрових підходів у навчанні дітей старшого дошкільного віку навичок безпечної поведінки, відзначаючи зростання їх самостійності та усвідомленості під час виконання навчальних завдань [4]. Проте вказані дослідження здебільшого обмежуються описом наявних методик, тому перспективним є вивчення індивідуальних відмінностей у сприйнятті ігрових завдань та їх впливу на довготривалість засвоєння навичок безпеки.

Теоретико-методологічна основа організації ігрової діяльності є ще одним важливим аспектом, що розглядається в наукових працях. О. Савчук та О. Шевченко запропонували створення ігро-

вих завдань, спрямованих на засвоєння правил безпеки шляхом багаторазового повторення [5], а Ж. Кириленко розробила інтегровані програми, які поєднують ігрові підходи з освітніми цілями [6]. Х. Хужаматова (Kh. Khujamatova) наголошує, що розвиток соціальних навичок через гру сприяє кращому розумінню дітьми правил безпечної поведінки та їх ефективній взаємодії з оточенням [7]. Такий підхід дозволяє глибше осмислювати значення правил безпеки в різних життєвих ситуаціях. Надалі перспективним є вивчення адаптації цих методик для дітей з особливими освітніми потребами, що дозволить розширити застосування отриманих результатів.

Використання сучасних технологій у навчанні дошкільнят безпечної поведінки демонструє значні переваги. У. Чекіроглу (Ü. Çakıroğlu) та С. Гекоглу (S. Gökoğlu) довели, що віртуальна реальність сприяє більш ефективному засвоєнню навичок пожежної безпеки [8], а Кв. Цанг (Q. Zhang) досліджувала впровадження технологій машинного навчання для створення адаптивного освітнього середовища, яке враховує індивідуальні особливості кожної дитини [9]. Однак ці дослідження недостатньо охоплюють аналіз впливу технологій на емоційний стан дітей, що є критично важливим для розуміння повного спектра ефективності цих підходів.

Соціально-емоційні аспекти організації ігрової діяльності також привертають увагу дослідників. М. Ферейра (M. Ferreira), Х. Рейс-Хорге (J. Reis-Jorge) та С. Батала (S. Batalha) виявили, що розвиток соціально-емоційних навичок через ігри сприяє більш усвідомленому засвоєнню правил безпеки [10], тоді як Х. З. Шамзатдін (H. Z. Shamsaddin) довела ефективність активних ігрових методів для навчання правил дорожнього руху [11]. Ф. Бриггс (F. Briggs) у своїй роботі наголосила на важливості залучення батьків до процесу формування навичок безпеки, що підвищує загальну ефективність навчання [12]. Р. Баруні (R. Baruni) та Р. Мілтенбергер (R. Miltenberger) акцентували увагу на поведінкових аспектах інтерактивних моделей, які сприяють глибшому засвоєнню правил безпеки [13].

Дослідження, присвячені освітнім матеріалам, також є важливими в цій тематичі. Х. Гартікайнен (H. Hartikainen), Н. Іварі (N. Iivari) та М. Кіннула (M. Kinnula) зазначили, що дизайн освітніх платформ з урахуванням когнітивних особливостей дітей сприяє покращенню освітнього процесу [14]. Т. Максфілд (T. Maxfield) і Р. Мілтенбергер (R. Miltenberger) виявили, що використання симуляційних моделей для навчання базових навичок безпеки виявилось ефективнішим у 70% випадків порівняно з традиційними підходами [15].

Отже, результати досліджень підтверджують, що ігрова діяльність є ефективним інструментом

для формування навичок безпеки в дітей дошкільного віку. Водночас подальші дослідження слід спрямувати на аналіз довгострокової ефективності ігор, впливу емоційних факторів на навчання, а також адаптації підходів для дітей з особливими освітніми потребами, що дозволить розширити практичне застосування отриманих результатів.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується означена стаття. Незважаючи на розвиток методик навчання дітей дошкільного віку основ безпечної поведінки, досі відсутнє системне порівняння традиційних і сучасних підходів, що ускладнює оцінювання їх ефективності у формуванні практичних навичок. Особливо бракує наукових праць щодо практичного впровадження сучасних інтерактивних методик в Україні, як-от мобільні додатки, симуляції та мультимедіа, а також їх впливу на засвоєння знань. Нестача емпіричних даних та адаптації цих методик до особливостей дітей дошкільного віку обмежує їх поширення.

Іншим недосить вивченим питанням є проблема інтеграції ігрових елементів у систему дошкільної освіти через відсутність ресурсів, стандартів і належної підготовки педагогів. Запропоноване дослідження спрямоване на аналіз методик, їх впровадження в українських закладах освіти та врахування вікових особливостей дітей, що дозволить розробити рекомендації для вдосконалення освітнього процесу і сприятиме створенню ефективної системи навчання, яка відповідає сучасним освітнім вимогам.

Мета статті полягає в дослідженні ролі ігрової діяльності у формуванні навичок безпечної поведінки в дітей дошкільного віку та обґрунтуванні ефективності ігрових методик в освітньому процесі.

Для досягнення мети статті визначено такі завдання:

1) провести порівняльний аналіз сучасних і традиційних методик навчання дітей дошкільного віку

основ безпечної поведінки, зважаючи на ефективність та вплив цих методів на формування практичних навичок;

2) дослідити впровадження сучасних ігрових методик у систему дошкільної освіти України, зокрема їхні переваги, проблеми та обмеження, які впливають на процес навчання;

3) розробити практичні рекомендації щодо вдосконалення ігрових підходів у навчанні дітей дошкільного віку з огляду на їхні психолого-педагогічні особливості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування навичок безпечної поведінки в дітей дошкільного віку є одним із ключових завдань сучасної педагогіки. У цьому контексті важливим є аналіз методик, що використовуються в навчально-виховному процесі, включаючи традиційні підходи та новітні інтерактивні методики. Традиційні методи, як-от бесіди, демонстрації, ілюстрації та заучування правил, тривалий час слугували основою навчання основ безпеки. Вони забезпечували базову теоретичну підготовку, однак їх ефективність у формуванні практичних навичок обмежувалася пасивністю дитини в процесі засвоєння матеріалу. Сучасні методики ґрунтуються на інтерактивності, залученні дітей до активної участі та використанні ігрових технологій, що сприяє більш ефективному закріпленню знань через практичний досвід. У таблиці 1 наведено порівняльний аналіз традиційних і сучасних методик у формуванні навичок безпечної поведінки.

Традиційні методики орієнтовані на передачу знань через статичні форми навчання, зокрема пояснення або демонстрацію. Вони забезпечують базове ознайомлення з правилами безпеки, однак їх ефективність у формуванні практичних навичок обмежена, оскільки дитина грає пасивну роль у процесі. Сучасні методики, навпаки, акцентують увагу на інтерактивності, емоційному залученні та використанні новітніх технологій. Наприклад,

Таблиця 1

Порівняльний аналіз традиційних та сучасних методик навчання дітей дошкільного віку основ безпечної поведінки

Критерії порівняння	Традиційні методики	Сучасні методики
Форма подачі матеріалу	Переважно монологічна, з акцентом на поясненнях педагога	Інтерактивна, залучення дітей до активної участі через ігри, симуляції, мультимедіа
Активність дітей	Переважно пасивна роль: слухання, вивчення і повторення правил	Активна участь у процесі, прийняття рішень, моделювання реальних ситуацій
Емоційне сприйняття	Невисока емоційна залученість через формальний підхід	Висока емоційна залученість завдяки використанню ігор, мультимедійних засобів, моделювання ситуацій
Ефективність формування практичних навичок	Обмежена, оскільки знання засвоюються здебільшого на теоретичному рівні	Висока, оскільки знання закріплюються через практичні дії та взаємодію із середовищем
Інтеграція новітніх технологій	Відсутня або мінімальна	Використання цифрових платформ, інтерактивних додатків, віртуальної реальності
Залучення соціального середовища	Обмежена, взаємодія здебільшого відбувається лише між педагогом і дитиною	Активна, передбачає співпрацю дітей між собою, з педагогами, а також залучення батьків до освітнього процесу

Джерело: сформовано авторами на підставі [1, с. 96–97; 13, с. 942]

у сучасних підходах до навчання широко застосовуються симуляційні ігри, що дозволяють дітям навчитися приймати рішення в критичних ситуаціях. Використання віртуальної реальності дає змогу створити максимально реалістичне середовище для навчання, що значно підвищує ефективність засвоєння матеріалу.

Сучасні методики навчання дітей дошкільного віку основ безпечної поведінки в Україні характеризуються поступовим переходом від традиційних підходів до інтерактивних форм навчання і передбачають використання ігрових елементів, цифрових технологій та активне залучення дітей у процес. Основна мета цих методик – забезпечити глибше засвоєння знань та формування практичних навичок через емоційну залученість і практичну діяльність. В умовах сучасної освітньої системи такі підходи все частіше застосовуються в закладах дошкільної освіти, хоча їх інтеграція залежить від ресурсів, доступних закладу, та рівня підготовки педагогів (табл. 2).

Сучасні методики навчання дітей дошкільного віку основам безпечної поведінки в Україні демонструють адаптивність до сучасних освітніх реалій та акцент на інтерактивність, практичність і залучення дітей до активної участі в освітньому процесі. У практиці українських закладів дошкільної освіти ці методики часто комбінуються, створюючи інтегровані заняття, які забезпечують різносторонній розвиток дитини.

Інтерактивні ігри стали одним із найпопулярніших методів. Наприклад, моделювання дорожніх ситуацій відбувається в спеціально створених ігрових середовищах, які включають мініатюрні дорожні знаки, світлофори та транспортні засоби. У таких іграх діти практикуються щодо пішохідних переходів, реагують на сигнали світлофора і навіть розігрують ролі дорожньої поліції. Ці заняття дозволяють не лише закріпити знання правил дорожнього руху, але й навчитися взає-

модіяти з однолітками в змодельованих умовах, максимально наближених до реальності.

Симуляційні вправи також широко використовуються, особливо для навчання правил пожежної безпеки. Наприклад, на заняттях діти відпрацьовують алгоритм евакуації: вони шукають вихід із приміщення, орієнтуючись на вказівники, і вчаться викликати пожежників. Ці вправи проводяться у формі гри, що дозволяє уникнути страху в дітей та забезпечити емоційний комфорт під час навчання. У деяких закладах дошкільної освіти використовуються макети приміщень, які імітують умови пожежі, що робить навчання більш реалістичним.

Мультимедійні матеріали активно інтегруються в освітній процес. Наприклад, використання інтерактивних дошок дає змогу вихователям показувати дітям навчальні анімації або короткі відео, які пояснюють правила поведінки вдома, на вулиці чи під час надзвичайних ситуацій. Діти не лише переглядають матеріал, але й обговорюють його, відповідаючи на запитання вихователя, що сприяє закріпленню отриманих знань.

Рольові ігри займають особливе місце у формуванні практичних навичок. У багатьох закладах дошкільної освіти проводяться ігри, де діти вчаться поводитися як рятувальники або медики. Наприклад, у грі «Рятувальник на пожежі» діти надають допомогу уявному постраждалому, викликають службу порятунку та пояснюють правила безпечної поведінки. Це розвиває емпатію, відповідальність і вміння діяти в команді.

Ігри з елементами конкуренції також стають ефективним методом підвищення мотивації. Наприклад, під час змагань «Хто швидше знайде безпечний шлях?» діти виконують завдання, пов'язані з правилами безпеки, отримуючи за це заохочення у вигляді символічних нагород. Це дозволяє дітям змагатися, розвивати логічне мислення і швидкість реакції.

Таблиця 2

Основні сучасні методики навчання дітей дошкільного віку основ безпечної поведінки та їх характеристика

Методика	Основні характеристики	Цілі та завдання
Інтерактивні ігри	Використання ігрових сценаріїв для моделювання небезпечних ситуацій	Розвиток здатності приймати рішення в критичних ситуаціях, формування командної взаємодії та засвоєння алгоритмів дій
Симуляційні вправи	Моделювання умов реальних надзвичайних ситуацій через практичні заняття з використанням обладнання чи макетів	Практичне засвоєння навичок поведінки в конкретних небезпечних умовах
Мультимедійні матеріали	Використання інтерактивних презентацій, анімацій, відео та освітніх додатків	Пояснення складних понять через візуалізацію та інтерактивність
Рольові ігри	Імітація реальних ситуацій, в яких діти виконують певні ролі: рятувальника, пішохода, водія чи спостерігача	Формування соціальних навичок, розвиток емпатії та практичного застосування отриманих знань
Ігри з елементами конкуренції	Змагання між дітьми з вирішення ситуацій, пов'язаних із правилами безпеки, з отриманням заохочень за правильні дії	Підвищення мотивації до навчання, закріплення правил поведінки в небезпечних ситуаціях через гру

Джерело: сформовано авторами на підставі [1, с. 96; 2, с. 130; 9]

Таким чином, сучасні методики демонструють високий рівень адаптивності до потреб дітей дошкільного віку та забезпечують ефективність освітнього процесу завдяки інтерактивності, емоційній залученості та практичній спрямованості. Використання цих підходів сприяє формуванню в дітей стійких моделей безпечної поведінки, які вони зможуть застосовувати в повсякденному житті.

Формування навичок безпечної поведінки в дітей молодшого віку значною мірою залежить від їхніх психолого-педагогічних особливостей, які зумовлюють здатність до сприйняття, оброблення та засвоєння інформації [12, с. 240]. Дошкільний вік є періодом активного розвитку когнітивних, емоційних і соціальних навичок, що створює як можливості, так і обмеження для формування безпечної поведінки. На цьому етапі діти демонструють високу чутливість до зовнішніх стимулів, схильність до наслідування дорослих, емоційну залежність від оточення, а також прагнення до гри як основної діяльності. Ці особливості потребують урахування під час вибору методів і підходів до навчання.

З погляду пізнавальних процесів діти дошкільного віку мають обмежену здатність до абстрактного мислення, але добре сприймають інформацію, подану в наочній або ігровій формі. Це означає, що їх навчання основ безпеки повинно бути максимально наближеним до практичних ситуацій з використанням конкретних прикладів. Водночас емоційний компонент відіграє ключову роль: позитивні емоції під час навчання сприяють кращому запам'ятовуванню, тоді як надмірний стрес чи страх можуть мати зворотний ефект. Соціальний аспект проявляється в тому,

що діти активно переймають поведінкові моделі від дорослих і однолітків, тому роль вихователя і батьків у процесі навчання не можна недооцінювати (табл. 3).

Однією з ключових особливостей є висока чутливість до зовнішніх стимулів, яка пояснює важливість використання яскравих та інтерактивних освітніх матеріалів. Наприклад, такі мультимедійні технології, як інтерактивні презентації чи мобільні додатки, дозволяють покращити сприйняття та запам'ятовування навчального матеріалу завдяки залученню уваги дітей.

Схильність дошкільнят до наслідування підкреслює важливість правильної поведінки дорослих у процесі навчання. Вихователь виступає не лише як джерело знань, але і як рольова модель, котра демонструє правильні алгоритми поведінки у змодельованих небезпечних ситуаціях. Ця особливість широко використовується в практиці проведення рольових ігор, які є ефективним засобом засвоєння складних поведінкових моделей.

Емоційна чутливість дошкільнят визначає необхідність створення позитивного емоційного середовища, що сприяє ефективному освітньому процесу. Програми, які інтегрують ігрові методики, забезпечують відчуття успіху та позитивне ставлення до засвоєння нових знань. Наприклад, ігри, в яких дитина виконує роль рятувальника або пішохода, моделюють ситуації, що формують практичні навички без стресу чи страху.

Обмеженість абстрактного мислення дітей дошкільного віку вимагає від освітян використання наочності та конкретних прикладів у навчанні. Ця особливість відображається в практиці впровадження освітніх програм, які передбачають демонстрацію реальних предметів, зображень

Таблиця 3

Психолого-педагогічні особливості дошкільнят та їх вплив на формування навичок безпечної поведінки

Психолого-педагогічні особливості	Вплив на засвоєння навичок безпеки	Реалізація в сучасних умовах
Чутливість до зовнішніх стимулів	Діти краще засвоюють інформацію, яка подається в яскравій, динамічній та наочній формі, адже вона привертає їх увагу	У закладах освіти широко використовуються яскраві навчальні матеріали, зокрема зображення, відео та анімації
Схильність до наслідування	Поведінкові моделі дорослих і однолітків мають значний вплив на формування власних навичок у дітей, адже вони природно переймають ці моделі	Вихователі та батьки активно демонструють правильну поведінку під час змодельованих ситуацій у процесі навчання
Емоційна чутливість	Емоційний фон впливає на сприйняття: позитивні емоції сприяють кращому запам'ятовуванню, а негативні можуть спричинити стрес і опір до навчання	Навчальні програми орієнтовані на створення позитивної атмосфери через гру, щоб уникнути негативних емоцій у дітей
Потреба в грі як провідній діяльності	Завдяки ігровій діяльності діти краще засвоюють знання, адже гра стимулює їх до активної участі та природного розвитку навичок	Використання рольових ігор, в яких діти приймають рішення, сприяє формуванню навичок безпечної поведінки
Обмеженість абстрактного мислення	Складнощі у сприйнятті теоретичних понять компенсуються через конкретизацію правил і наочність у навчанні	Освітній процес зосереджується на використанні конкретних прикладів і реальних ситуацій для пояснення абстрактних понять

Джерело: сформовано авторами на підставі [3, с. 50–51; 5, с. 556; 7, с. 77; 12, с. 214]

або ситуацій. Наприклад, навчання алгоритмів евакуації під час пожежі часто включає реальні демонстрації дій у приміщенні з димом (безпечним імітаційним середовищем), що допомагає закріпити відповідні навички.

Потреба в грі як провідній діяльності визначає домінування ігрових форм навчання в сучасній практиці. Гра створює природні умови для засвоєння знань і сприяє активному залученню дітей до процесу [8, с. 60]. Практика використання інтерактивних ігор, як-от симуляції дорожніх ситуацій або рятувальних операцій, демонструє їх ефективність у формуванні не лише теоретичних знань, але й практичних умінь.

Впровадження ігрової діяльності для формування навичок безпеки в дошкільнят зіштовхується з низкою проблем та обмежень, які знижують ефективність застосування сучасних методик у практиці дошкільної освіти. Однією з ключових проблем є недостатнє технічне забезпечення освітніх закладів, що обмежує можливості використання таких технологій, як віртуальна реальність або мобільні додатки. Багато дитячих садків, особливо в сільській місцевості, не мають доступу до мультимедійного обладнання, що робить неможливим запровадження сучасних методик.

Ще однією важливою проблемою є недостатня підготовка педагогічних кадрів до використання новітніх ігрових методик. Більшість вихователів не мають відповідної підготовки або практичного досвіду роботи з інтерактивними засобами навчання, що обмежує їх здатність організувати ігрову діяльність ефективно [11, с. 740]. Крім того, відсутність регулярних тренінгів та методичної підтримки для педагогів створює додаткові труднощі в їх адаптації до нових підходів.

Значною перешкодою є також брак фінансування для розвитку інфраструктури закладів дошкільної освіти. Інвестиції у створення спеціалізованих навчальних майданчиків, закупівлю обладнання і розроблення методичних матеріалів часто є недостатніми, що обмежує можливості закладів освіти впроваджувати інноваційні методики. Це особливо актуально для закладів у регіонах, які мають обмежений доступ до державного фінансування.

Культурні та соціальні особливості також можуть впливати на сприйняття ігрової діяльності як методу навчання [13, с. 940]. У деяких громадах традиційні підходи до навчання дітей вважаються більш ефективними, що створює опір запровадженню нових методик. Батьки і вихователі можуть недооцінювати важливість ігрової діяльності для розвитку практичних навичок безпеки, що впливає на рівень зацікавленості у застосуванні таких підходів.

Додатковою складністю є вікові особливості дошкільнят, які потребують адаптації ігрових

методик до їхніх когнітивних та емоційних можливостей [5, с. 558]. Наприклад, надмірно складні сценарії або технічні завдання можуть викликати в дітей нерозуміння або втрату інтересу до гри. Це вимагає ретельного добору методик та постійного врахування індивідуальних потреб кожної дитини.

Удосконалення і впровадження ігрових методик у систему дошкільної освіти потребує комплексного підходу, що включає підготовку педагогів, забезпечення технічної бази, розроблення адаптованих методичних матеріалів та активне залучення батьків до освітнього процесу. Основною рекомендацією є систематичне підвищення кваліфікації вихователів, яке має включати спеціалізовані тренінги, семінари та курси з використання інтерактивних технологій. Це сприятиме підвищенню рівня обізнаності педагогів щодо сучасних методик, їх практичної реалізації та адаптації до потреб дітей різного віку.

Ще одним важливим напрямом є забезпечення технічної бази. Заклади дошкільної освіти повинні бути обладнані мультимедійними дошками, планшетами, мобільними додатками для навчання безпеки, а також засобами для симуляційних вправ, як-от макети світлофорів або тренажери для моделювання небезпечних ситуацій. Для цього необхідні й державне фінансування, й можливість залучення спонсорів або міжнародних грантів, спрямованих на модернізацію освітнього процесу.

Розроблення якісних методичних матеріалів є основою для впровадження ефективних ігрових методик [14]. Ці матеріали мають орієнтуватися на вікові особливості дітей, бути максимально адаптованими до різних умов, зокрема сільських і міських закладів освіти. Зокрема, варто розробити інтерактивні посібники, які включатимуть сценарії ігор, інструкції для педагогів, а також візуальні й аудіоматеріали, які дозволяють зробити освітній процес більш цікавим для дітей.

Важливим складником є залучення батьків до освітнього процесу. Проведення відкритих занять, воркшопів або інтерактивних заходів для дітей та їхніх батьків сприятиме кращому засвоєнню навичок безпеки в домашніх умовах. Батьки повинні бути поінформовані про важливість ігрових методик і навчатися спільно з дітьми, щоб підкріплювати отримані знання в повсякденному житті.

Окремо слід зосередити увагу на впровадженні пілотних проєктів, які дозволять протестувати сучасні підходи в різних регіонах України. Наприклад, створення навчальних центрів з інтерактивними ресурсами та віртуальними технологіями у великих містах, а також розроблення мобільних освітніх платформ для сільських закладів допоможе оцінити ефективність методик та забезпечити їх подальшу інтеграцію.

Необхідно також створити систему моніторингу та оцінювання ефективності ігрових методик, що

дозволить виявити їхні сильні та слабкі сторони. Це може бути реалізовано через регулярне опитування педагогів і батьків, аналіз прогресу дітей та адаптацію методик відповідно до отриманих результатів [6, с. 59].

Таким чином, удосконалення і впровадження ігрових методів вимагає комплексного підходу, що охоплює підготовку педагогів, технічне забезпечення, розроблення матеріалів та активну участь батьків. Реалізація цих рекомендацій забезпечить формування в дітей дошкільного віку стійких навичок безпечної поведінки, необхідних для їх безпеки в реальному житті.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє визначити ключові аспекти організації ігрової діяльності для формування навичок безпеки в дітей дошкільного віку. Встановлено, що ігрові методики мають значний потенціал у навчанні дітей, забезпечуючи високу емоційну залученість, активну участь і можливість практичного застосування знань. Особливістю сучасних підходів є інтеграція цифрових технологій, зокрема мобільних додатків, інтерактивних дошок, віртуальної реальності, що дозволяють значно підвищити ефективність засвоєння матеріалу. Однак з огляду на умови дошкільної освіти в Україні традиційні методики продовжують відігравати значну роль, особливо в регіонах з обмеженим доступом до технічних ресурсів.

Основними проблемами є недостатнє технічне забезпечення закладів дошкільної освіти, брак фінансування та низький рівень підготовки педагогів до використання сучасних інтерактивних засобів. Також було виявлено, що в багатьох випадках ігрова діяльність недостатньо адаптована до вікових і психолого-педагогічних особливостей дітей, що ускладнює її впровадження в освітній процес.

На основі аналізу запропоновано низку рекомендацій, а саме: забезпечення закладів дошкільної освіти необхідними технічними ресурсами; організація систематичних тренінгів для педагогів; розроблення адаптованих ігрових методик, які враховують особливості віку, когнітивного та емоційного розвитку дітей. Окрему увагу слід приділити залученню батьків до процесу навчання, що сприятиме закріпленню знань і навичок у домашніх умовах.

Перспективи подальших досліджень включають розроблення універсальної інструментарію для оцінювання ефективності ігрових методик, інтеграцію новітніх технологій в освітній процес, а також дослідження впливу ігрової діяльності на розвиток емоційної стійкості та відповідального ставлення до безпеки в дітей дошкільного віку. Виконання цих завдань сприятиме не лише покращенню рівня освіти, а й підвищенню загального рівня безпеки в суспільстві через формування свідомих громадян із раннього віку.

Список використаної літератури:

1. Соколовська О. С., Пашинська Є. І. Формування практичних навичок з безпеки життєдіяльності у дітей дошкільного віку. *Сучасні досягнення вітчизняних вчених у галузі педагогічних та психологічних наук: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, Україна, 6–7 березня 2020 року). Київ: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2020. Ч. 2. С. 95–98.
2. Побута Д., Коновальчук І. Теоретико-методичні аспекти формування у дітей середнього дошкільного віку досвіду безпечної поведінки засобами ігрової діяльності. *Інноваційні процеси в дошкільній освіті: теорія, практика, перспективи: зб. наукових праць / за заг. ред. О. О. Максимової, М. А. Федорової*. Житомир: ФОП Левковець, 2024. С. 128–131.
3. Іванчук А. В. Навчання дітей дошкільного віку безпечної поведінки. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. Вип. 70. С. 49–53.
4. Сорочинська О., Денисюк І., Олійник Д. Аспекти формування досвіду безпечної поведінки у дітей старшого дошкільного віку. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. Вип. 9 (23). С. 451–459.
5. Савчук О. П., Шевченко О. О. Шляхи формування навичок безпеки життєдіяльності у дітей дошкільного віку. *Матеріали X наукової інтернет-конференції Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого «Реалізація права на працю і безпека людини в сучасних умовах життєдіяльності»* (25–26 квітня 2019 року). Харків: Нац. юрид. ун-т, 2019. С. 556–560.
6. Кириленко Ж. А. Формування основ безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку. *Майстерність комунікації у мистецькій і професійній освіті: зб. наук. праць / за заг. ред. Н. Є. Колесник, О. М. Піддубної, О. М. Марущак*. Житомир: ФОП «Н. М. Левковець», 2020. У 2-х ч. Ч. II. С. 55–58.
7. Khujamatova Kh. The Importance of Enhancing Social Skills of Preschoolers. *European Scholar Journal*. 2021. Vol. 2, № 3. P. 74–78.
8. Çakiroğlu Ü., Gökoğlu S. Development of fire safety behavioral skills via virtual reality. *Computers & Education*. 2019. Vol. 133. P. 56–68.
9. Zhang Q. Secure preschool education using machine learning and metaverse technologies. *Applied Artificial Intelligence*. 2023. Vol. 37, № 1. Article № 2222496. DOI: <https://doi.org/10.1080/08839514.2023.2222496> (date of access: 27.01.2025).
10. Ferreira M., Reis-Jorge J., Batalha S. Social and Emotional Learning in Preschool Education – A Qualitative Study with Preschool Teachers. *International Journal of Emotional Education*. 2021. Vol. 13, № 1. P. 51–66.

11. Shamsaddin H. Z., Niknami A., Heidarnia M. H., Fallah M. H. Traffic safety education for child pedestrians: A randomized controlled trial with active learning approach to develop street-crossing behaviors. *Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behaviour*. 2019. Vol. 60. P. 734–742.
12. Briggs F. Child Protection: A Guide for Teachers and Child Care Professionals. Routledge, 2020. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003134701> (date of access: 27.01.2025).
13. Baruni R. R., Miltenberger R. G. Teaching Safety Skills to Children: A Discussion of Critical Features and Practice Recommendations. *Behavior Analysis Practice*. 2022. Vol. 15. P. 938–950.
14. Hartikainen H., Iivari N., Kinnula M. Children's Design Recommendations for Online Safety Education. *International Journal of Child-Computer Interaction*. 2019. Vol. 22. Article № 100146. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijcci.2019.100146> (date of access: 27.01.2025).
15. Maxfield T. C., Miltenberger R. G., Novotny M. A. Evaluating Small-Scale Simulation for Training Firearm Safety Skills. *Journal of Applied Behavior Analysis*. 2019. Vol. 52, № 2. P. 491–498.

Kruty K., Desnova I., Popovska O. Organisation of game activities for the development of safety skills in preschool children

The article investigates game methods for forming safe behaviour skills in preschool children. The topic is relevant because the educational process needs to be improved through interactive approaches that promote children's active involvement and the development of their emotional stability. Traditional methods, although providing basic knowledge acquisition, have limited effectiveness in developing practical skills. At the same time, modern approaches integrating digital technologies significantly increase learning.

The study's purpose is to analyse modern game methods, identify their impact on the development of safety skills in preschool children, identify the main problems, and develop practical recommendations for their implementation in educational practice. The study uses theoretical and empirical research methods, including literature analysis, comparison of traditional and modern approaches, and generalisation of practical experience implementing interactive methods in preschool institutions.

The study results show that modern methods such as interactive games, simulations, multimedia presentations, and mobile applications provide a high level of emotional involvement in children and contribute to forming sustainable behavioural patterns in dangerous situations. The main problems of implementing these approaches are identified, including insufficient technical support of preschool education institutions, lack of funding, low level of digital competence of teachers and lack of adapted teaching materials.

Based on the data obtained, recommendations are proposed, which include systematic teacher training through specialised training, provision of technical equipment, and creation of interactive teaching materials. Particular attention is paid to involving parents in the educational process through open classes and joint interactive activities.

It is concluded that introducing modern game techniques is necessary to improve the effectiveness of developing safety skills in preschool children. Prospects for further research include the development of universal tools for evaluating the effectiveness of methods, the integration of the latest technologies into the educational process, and the study of their impact on children's emotional development.

Key words: preschool education, interactive methods, pedagogical technologies, child safety, simulations, mobile applications, educational resources.